

השבת של רבי נחמן מברסלב

הענוה הוא עיקר החיות וכו'. כי יש להפך, בחינת עפר דסטרא אחרא, שעיקר אחיזת הסטרא אחרא ונשיכת הנחש הוא שם, שהוא בחינת נחש עפר לחמו, שהוא בחינת עצבות ועצלות, כמו שכתוב במקום אחר (בסימן קפט), שהוא הפך מבחינת חזית איש מהיר במלאכתו. וזה בחינת עפר של חוץ לארץ, שהוא עפר טמא, כמו שאמרו רבותינו ז"ל שבזמן שישראל שרויין על אדמתן אסור לכהן לצאת לחוץ לארץ מחשש רבוי המתים הנקברים שם, כי שם נאחו ביותר סטרא דמותא, שהוא בחינת עצבות ועצלות, שהוא בחינת ענוה פסולה שבאמת היא בחינת גדלות. ועל כן צריך כל אחד לקדש את עצמו בבחינת קדשת עפר ארץ ישראל ששם עיקר תחיית המתים שהוא ענוה אמתית. (הלכות תפלין - הלכה ו, אות י)

(ספר אפי הנחל בי - מכתבים פ"ג - פה)

מכתב

לכבוד מחמד עיני, אשר לגדל גדלת רוממות נשמתו וזכה לכנס בשערי החכמה והמדע דקדשה ולחפש ולמצא הצדיק האמת שהוא שרש נשמת משיח, שמשבר ומבטל הדעת של חכמת הטבע, ומגלה ומאיר הדעת של אמונת ההשגחה, למעלה מן הטבע. שלומות וברכות רבות לארך ימים.

שוש אשיש בישועת ה' וחסדיו העצומים שנשאך ה', אולם לא ירום לבבו מאחיו, ויזכה לעבד עבודתו ולהתנהג בסבלנות בישר צדק ומשפט ומישרים עם הבנה והנהגה טובה ישרה וסבלנות. בחייו תבנה ציון וירושלים בגאולה האמתית התלויה רק בהתגלות אור הצדיק הנסתר והנעלם בתכלית ההעלמה וההסתרה. אחי יקירי, הגודל וצומח ממימי הדעת של הצדיק.

כשנא כבוד חדש לאדם צריך לזהר מאד שלא להיות רודף אחר הכבוד ולא יקבל הכבוד ולא ישתמש עם הכבוד לצרכו, לצרך עצמו חס ושלום, רק יברח מכבוד עצמו לגמרי בתכלית, כי על-ידי שחפץ בכבוד עצמו הוא פוגם בבחינת "מלא כל הארץ כבודו", כי "אין אני והוא יכולים לדור במקום אחד". על-כן ישתדל באמת לקבל הכבוד רק למען כבוד ה' יתברך, להעלותו למלך הכבוד.

אנא ה', מלא רחמים, רחם עלינו וחסו וחמול על ימינו ושנותינו ותשמרנו ותצילנו מהתמנות, שלא יהיה לנו שום תאוה וחמדה לשום התמנות כלל, לא התמנות גדול ולא התמנות קטן, רק נזכה לעבדך באמת ביראה ואהבה בתמימות גדול ובפשיטות למען ולשמך לבד בלי שום פניות ומחשבות זרות כלל, ונברח מן הכבוד וההתמנות בתכלית ונתרחק מההתמנות עד קצה האחרון באמת לאמתו. ותזכנו ותעזרנו ותתן לנו דעת שנזכה לאחז' עצמנו בהצדיק האמת שהוא שרש נשמות ישראל. אנא מלא רחמים, רחם על כל ישראל.

יקירי, החותר בניגיעות עצומות ותחבולות רבות להודיע ולגלות אוצרו הטוב לכל העולמות, עד שידעו כלם את ה'. חיים ושלום רב. הדבור הוא קולמוס הלב, וכל אחד כפי רצונו שיש לו, אם לטוב אם להפך, כמו כן יכולים להבין ולשמע מדבוריו את התגלות הנפש, שהוא הרצון.

דע אחי, כי געגועיך וכסופיך העצומים אל האמת גרמו לך להתחבר בחבורא חדא בגופא ונשמתא עם הנחל נובע מקור חכמה, ובעבור זה זכית להיות וכו'... ובכחו ובזכותו הנורא הגנוז וסתום מכל העולמות של

שבת עקב

והיה עקב תשמעון את ... (וי, יב)
'עקב' דייקא, היינו כשהשונאים מתגברים עד שהוא תחת עקב ורגלין, שדורסים אותו ברגלים. בבחינת הרכבת אנוש לראשנו וכו', בחינת לדכא תחת רגליו כל אסירי ארץ. וכמו שכתוב: אשר אמרו לנפשך שחי ונעברה ותשימי כארץ גוון וכו'. וזהו בחינת עקבות משיחא, שישראל נתונים תחת עקביהם. ואז דייקא מי שמישים אל לבו לשמע משם את המשפטים האלה, שידע שהכל מהמשפט שלמעלה שנתלבש בהם כדי להשיבו אליו. וזהו: "והיה עקב תשמעון את המשפטים האלה", ואז: "ושמר ה' אלקיך לך את הברית ואת החסד", שה' יתברך ירחם עליך למען בריתו את אבותינו, כי שומע אל אביונים ה' ואת אסיריו לא בזה. וזהו: "וידו אחזת בעקב עשוי", 'בעקב' דייקא, כשיתגבר עשו בסוף הגלות בעקבות משיחא, וירצה לדרס בעקבו על ראש ישראל בבחינת: הגדיל עלי עקב, אז דייקא "וידו" בחינת אמונה בחינת תפלה, בחינת: ויהי ידיו אמונה וכו' — פרישן בצלו, ואוחזת בעקבו להפילו ולהשפילו על ידי זה, כי אין כחנו אלא בפה, לתפס אמונות אבותינו, לצעק אליו יתברך מכל מקום שהוא. (הלכות יין נסך - הלכה ד, אות כה)

מה ה' אלקיך שאל מעמך כי אם ליראה ... (וי, יב)

שהוא בחינת תפלה בחינת יראת ה' היא תתהלל (משלי לא), כי עיקר ההתחזקות הוא על ידי הרצון שאיך שעובר עליו בכל עת איך שהוא איך שהוא, על כל פנים יחזק את עצמו ברצון חזק מאד לה' יתברך, ועל כל פנים יכסף וישתוקק לשוב לה' יתברך מכל מקום שהוא כי סוף כל סוף מה ישאר ממנו. ובפרט שכבר גלו לנו הצדיקים אמתיים שהרצון הטוב בעצמו יקר וחשוב מאד מאד וזה בחינת עיקר התכלית האחרון בחינת מה רב טובך וכו', על כן צריך להתחזק תמיד בכל עת ברצון חזק לה' יתברך מכל מקום שהוא שעל ידי זה יתעורר ויתגבר להתפלל תמיד לה' יתברך ולהרבות באמירת תהלים ותחנונות ובקשות רבות שיחמל עליו ה' יתברך וימשיך עליו הרחמנות האמתית של המנהיג האמתי שהוא בחינת 'כי מרחמם ינהגם'. עד שיזכה לצאת מהרוח שטות וכו'. ובפרט להרבות בהתבודדות שהוא שיחה ותפלה בינו לבין קונו עד שישפך לבו כמים נכח פני ה' עד ישקיף וירא ה' משמים ויאיר עליו הדעת הקדוש לבטל הרוח שטות, עד שיצא וישוב מכל העוונות ויזכה להתקרב לה' יתברך באמת. (הלכות נטילת ידים לסעודה ובציעת הפת - הלכה ו, אות נא)

למען ירבו ימיכם וימי בניכם על האדמה אשר נשבע ה' לאבותיכם לתת להם ... (יא, כא)

ודרו רבותינו ז"ל (סנהדרין ז) לענין תחיית המתים, כמו שאמרו: לכן לא כתיב, אלא להם, מאן לתחיית המתים מן התורה. ועיקר תחיית המתים יהיה בארץ ישראל, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (כתבות קיא). וזהו: למען ירבו ימיכם וכו' 'על האדמה' דייקא, שהוא ארץ ישראל ששם עיקר תחיית המתים, כי תחיית המתים הוא ענוה אמתית שמישים עצמו כעפר וכאדמה בחינת הקיצו ורננו שוכני עפר - מי שנעשה שכן לעפר בחייו. וזה זוכין דייקא על ידי עפר ארץ ישראל, כי אף על פי שבחינת עפר הוא מעלה גדולה, דהיינו לשום עצמו כעפר להיות ענו באמת שהוא גדול מהכל, כי ענוה גדולה מכלם, אף על פי כן כבר מבאר שאף על פי כן אסור להיות עצל (שקורין שלימולניק) וכו', כי

כל מה שמתגדל ומתפאר שם הצדיק יותר מתגדל ומתפאר שם השם יתברך ביותר. (קלימ"ב, סז)

טוב להגיד ולשיר נח נחמ נחמן מאומן לזכות לכל הישועות

הנחל נובע, רבנו נַיְ נַחֵם נַחֵמָן מאומן אשר אתה דבוק בו בכל לבבך, עשה ה' עמנו נסים נפלאים ונוראים לעיני כל העולם ונתגדל ונתקדש שם ה' בעולם. ועכשיו אתה זוכה ועומד לנסע ולהפגש וכו'... עלה אל על ופרח ורכב והצלח, יהיה ה' עמך ויאיר עליך החן והיפי של הצדיק הנחל נובע, ויתן בפיך דבורי חן ויעשו רשם בלב לקבלם, ותזכה לפעל בשלמות טובת עמנו וארצנו כרצונך כי זהו עיקר נסיעתך, והי' יברך צאתך ובואך בחיים ושלוש וחסד ורחמים גדולים.

(ר' ישראל אודסר, זצ"ל - המשך)

שיחות

... הרב אלפנדרי היה גר בצפת, הוא בא לטבריה לשיבת רבי מאיר בעל הנס, ואני בקשתי אותו שאני רוצה לשמש אותו, הוא הסכים שאזכה לשמש אותו, אבל אחר כך הוא שמע שאני אומר "ליקוטי תפילות", אז אני באתי ושאלתי אותו: "מה רוצה? תה או קפה?", "אני לא רוצה כלום, אתה לא תשמש אותי", הוא היה זקן גדול, והוא החזיק מאד מרבנו הקדוש, הוא אמר לי: "שאני שמעתי עליו, שהוא גדול בתורה, אבל לא ידעתי כלום, מה שאני שומע ממך, לא ידעתי כלל", אמר: "אני רוצה שתתנו לישראל בער שיהיה לחם לילדים קטנים, יהיה לחם לחם", אז הם אמרו: "אנחנו לא נוניים לו כלום, הוא לומד ספרי ברסלב, אתה לא יודע שהוא לומד ספרי ברסלב? לא ניתן לו כלום", הילדים שלי ואני סבלנו רעב גדול, כמו במדבר, לא רצו לתת לי לחם בשביל הילדים, 'הוא לומד ספרי ברסלב, אנחנו לא רוצים אותו'...

... "נַיְ נַחֵם נַחֵמָן מאומן", ייתן לו השם יתברך רפואה שלימה וכל הישועות שהם צריכים... "תיקון הכללי" גידו עם התפילה אחר כך, אם אפשר... כמו שמדברים עם חבר, בלשון שמבינה, להתפלל אל השם בפשיטות, אמונה, ידברו כמו שמדברים עם חברים, כמו שמדברים עם בן, עם אבא, ידבר עם השם...

... בעיר טבריה נולדתי, ואני זכיתי להתקרב לרבנו ולהאמין בזמן צעיר, אני ראיתי את הספרים של רבנו, אז אמרתי זה רק בשבילי, והיה לי התנגדות עם הישיבה ועם כולם, עם האבא והאימא וכל העיר, כל הישיבה חלקו עלי ועשו ממני... סבלתי צרות, אבל ברוך השם, אני מתענג מאוד מהצרות, ממה שסבלתי, זה טוב מאוד להתקרב לצדיק ולבטוח מתוך צער, סבלתי מן האבא ומן האימא, האבא היה עיוור בשתי עיניו, והוא בכה לפני: "למה לך ברסלב? אני לא רוצה ברסלב, מי ייקח אותך לחתן? ואיך אפשר דבר כזה שלא תרחם עלי ותהיה ברסלב?", אמרתי לאבא: "זהו, לא ישנתה ולא יהיה לך שום חכם, שום גיבור לעזור לך", אמרתי לאבא: "אני רק ברסלב", ואני סבלתי מה שאי אפשר לתאר, לא היה לי לחם לא בשבילי ולא בשביל הילדים, ולא בגד ולא לחם ולא כסף, ואני סבלתי הכל בשביל האמת, בשביל ברסלב, הוא היה אצל הנשיא חשוב מאוד, אצל הנשיא שזר היה חשוב מאוד זה האיש, אבל אני לא עשיתי לא בשביל הנשיא ולא בשביל שום... אני רק למדתי מרבנו הקדוש, אמרתי לאבא: "אני רק ברסלב", והוא הצטער מאוד והוא בכה עלי ואמר לי: "מי ייקח אותך לחתן, מי? ברסלב?" אני זכיתי להתגבר על הכל, וברוך השם עד היום אני רק ברסלב, וגם היה פלאי פלאים, היו בעלי שם, אני לא שמעתי אותם כלל, אני רק ברסלב עד היום, העולם לא יודעים כלל מה שזה פה, מה שזה העניין של רבנו הקדוש, זה עניין שאי אפשר, אין לי כוח לדבר ולספר מה שזה, אני מתבייש לדבר, הילדים סבלו, הילדות, לא היו יודעים מה זה אל"ף ומה זה ביי"ת ומה זה 'פתח', לא ידעו כלל...

ורב משה בלום, הוא הראש של 'אגודת ישראל', והוא אמר לי שהוא ידבר, והוא לא עשה כלום, והילדים שלי כבר כולם, כל שבוע שלחו אותם הביתה, כי לא היה לי כסף לשלם, וברוך השם עד היום אני מחזיק מעמד ואני רחוק מכל אלו שהם משוקעים בכל התאוות וכסף, וברוך השם אני הייתי רחוק מהם ואני הייתי גיבור, ועמדתי כנגד כולם, היה רב משה קלירס, אתה שמעת על משה קלירס? וברוך השם עד היום, אני ברוך השם הייתי גיבור ועמדתי כנגד... אני לא רוצה לדבר. ברוך השם אני שמח

מאוד שזכיתי להתקרב לרבנו, מי שזוכר את זה יכול להגיד שזה אי אפשר, אבל אני עמדתי כנגד רב משה קלירס, הוא היה גאון, מפורסם, הוא ידוע. היה הרב הגאון אלפנדר, הוא בא לטבריה לעשות שם אמבטיות, ואני בקשתי אותו שייתן לי לשמש אותו, והיה מה שהיה, הוא לא רצה שאשמש אותו, כי הוא היה איש חזק, איש אמיתי. יש חברים שהם יודעים המלאכה, שיודעים טוב איך לחשוב, לחבר ולעשות, וברוך השם, לפרסם, לפרסם, כי כל העולם היו מתנגדים על ברסלב, רק אני הייתי יחיד שאני אמרתי: "אני רק ברסלב", השם יתברך סיבב פלאות, שהנשיא שזר קיבל אותי והרגיש עלי שאני בעל מסירת נפש כזה.

סיפור

(ספר ימי מוהר"ת חלק ב' - סימנים קעו-קעז)

... והנה אחר ראש השנה נכנס הצער בלבנו הרבה, כי הקפיטאן אמר שיכול להיות שיתעכב שם כמה וכמה ימים, אפשר ארבעים יום כי סמוך לכאן מתחיל החפירה (שקורין קאנאל) שמחברת השני ימים לאחד ושם אי אפשר לילך כי-אם על ידי רוח ישרה שאינו מצוי באלו העתים כלל כי כל הדרך הלכנו על ידי רוחות שמהצדדים ובכאן אי אפשר לילך ברוחות כאלו, כי-אם כשיהיה רוח ישרה ומי יודע כמה יתעכב, כי לפי דעתם וחקירתם נדמה להם שבעתים הללו לא יהיה הרוח הראוי לדרכנו גם עוד כמה וכמה ספינות עמדו שם עמנו יחד במקום ההוא, ובכל פעם באו ספינות חדשות, וכשהגיעו למקום ההוא עמדו שם, ואמרו שקצתם עומדים שם כבר זה כמה שבועות גם קצת אמרו שסמוך למקום ההוא עומדים עוד מאתיים ספינות שאינם יכולים לילך שם מחמת ששם צריכין רוח נכון דייקא, ומחמת כל זה היה לנו צער גדול, ועמדנו שם כל השבוע עד אשר הגיע יום שבת קדש ובערב שבת הביאו לנו המטראסין ענבים גם הקפיטאן היטיב עמנו ומכר לנו (סוחרים) לחם יבש בהקפה, וכל זה היה חסד גדול מהשם יתברך ובצר הרחוב לנו ה', בצר עצמו וכו' (כמבאר בלקוטי הראשון בסימן קצה) ואני עיני לשמיא נטלית רבנו של עולם חמל עלינו ואל תעכב אותנו הרבה, כי אני מאמין באמונה שלמה שאינם יודעים כלל, והכל מתנהג רק בהשגחת לבד

ואתה יכול לשנות הרוח כרצונך בכל עת ובכל רגע (כאן חסר ונאבד קצת מכתובת ידו הקדושה) עדיין: ותהילה לא-ל הלכה הספינה בכל יום שבת קדש ובליל מוצאי שבת הורידו האנקיר סמוך לעיר טשרניקילס וביום ראשון פרשת האזינו, שביעי לעשרת-ימי-תשובה הוציאו האנקיר, ובהגיעם סמוך מאד לעיר טשרניקילס באו ישמעאלים על הספינה והראינו להם הבילעטין, ותכף הלכנו משם והנה אנחנו הולכים היום יום א' והרוח פונה לדרכנו בעזרת השם יתברך, וְלָנוּ רואים שהכל בהשגחתו לבד בכל עת ורגע וְכֵלֵם אינם יודעים דרך הרוח כלל, כמו שכתוב (קהלת י"א) כאשר אינך יודע דרך הרוח וכו' רק אל אשר יהיה שמה הרוח מן השמים ללכת שמה ילכו הספינות ברוך השם אשר עד כה עזרני:

ותהילה לא-ל הלכה הספינה בכל יום שבת קדש ובליל מוצאי שבת הורידו האנקיר סמוך לעיר טשרניקילס וביום ראשון פרשת האזינו, שביעי לעשרת-ימי-תשובה הוציאו האנקיר, ובהגיעם סמוך מאד לעיר טשרניקילס באו ישמעאלים על הספינה והראינו להם הבילעטין, ותכף הלכנו משם והנה אנחנו הולכים היום יום א' והרוח פונה לדרכנו בעזרת השם יתברך, וְלָנוּ רואים שהכל בהשגחתו לבד בכל עת ורגע וְכֵלֵם אינם יודעים דרך הרוח כלל, כמו שכתוב (קהלת י"א) כאשר אינך יודע דרך הרוח וכו' רק אל אשר יהיה שמה הרוח מן השמים ללכת שמה ילכו הספינות ברוך השם אשר עד כה עזרני:

עצות ותפלות

(לקוטי עצות - תפילה, סימן א)

עיקר מה שאין מתקבלים התפלות, הוא מחמת שאין להדברים חן, על כן צריך כל אחד להשתדל שיהיו דבריו דברי חן באמת. וזה זוכין על ידי עסק התורה ואז יתקבל תפלתו (לקוטי מוהר"ן, סימן א').

... ובכן יהי רצון מלפניך מלא רצון מלא רחמים מלא חסד מלא טוב, בכל עת ובכל רגע תמיד. שתחס ותחמל עלי, ותשפיע עלי חן וחסד, ותתן לי חן בעיניך ובעיני כל רואי, ותשפיע לי דברי חן ותחנונים, באפן שיכנסו דברי בלבך, ותקבל את תפילתי ובקשתי תמיד, ותקים מקרא שכתוב, ושפכת על בית דוד ועל יושב ירושלים רוח חן ותחנונים. שנוכה שיהיו דברינו לפניך דברי חן ותחנונים, באפן שתתן להם מקום לכנס בלבך, ויהיו אמרנו לרצון ולנחת לפני כסא כבודך: (לקוטי תפילות א' - מתוך תפילה א')

שבת שלום